

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DONDERDAG. 27 JANUARIJ.

AMSTERDAM, 26 Januarij.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 3,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents te gelrege betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Er is gisteren door de *Nieuwe Rotterdamse Courant* aangemerkt, dat er ophelderingen dienden te worden gegeven over de wijzigingen in het ministerie gebragt, juist nadat de grondwetsherziening aan de Kamer was toegezegd. Het blad stelt tot beginsel, dat „het veranderen van ministers van zelf tot oorzaak moet hebben eene verandering van stelsel, hetzij in de algemeene regering van den staat, hetzij in die der departementen, aan welker hoofden de afgetredene ministers stonden.” Het is wel. Maar hebben wij in Nederland ook eene constitutionele regering? Hebben wij ook een homogeen en verantwoordelijk ministerie? Zoo niet, als wij slechts verantwoordelijke ministers hebben, die onderling verdeeld kunnen zijn, zoo veel zij verkiezen, die besturen zonder beginselen aan te kleven, naar gelang het toeval hen zal voortstuwen, is het dan wel waar, dat nieuwe ministers een nieuw stelsel moeten aanbrengen? Dat zij het behoorden te doen, gelijk wij een homogeen ministerie behoorden te hebben, dat lijdt geen twijfel; maar dat ligt noch in de beginselen, noch in de gebruiken van onze ministers.

Tot dusverre, als wij terugzien op het verledene, dan heeft eene verandering van ministerie nooit ten gevolge gehad eene verandering van stelsel. Integendeel, de langzamerhand en stuk voor stuk veranderde ministers hebben nooit een ander resultaat gehad, en ook geen ander doel beoogd, dan, door verandering van personeel, mischien ook van taktiek, en hoogstens slechts van eenig ondergeschikt belang, het stelsel in zijn geheel te handhaven.

Wij gelooven, dat de laatste ministeriële veranderingen meer dan ooit dat doel op het oog hebben.

Onze ministeriën hebben altijd tweederlei beginselen gehad: behoud der staatsinstellingen, gelijk zij nu zijn, en bevordering van het protestantisme. Het ministerie, gelijk het nu is zamengesteld, bestaat uit mannen, die beiden zijn toegedaan, en de minister van finantiën is de personificatie van dat sijsteein. Hij is altijd de man van het politisch behoud en van het fanatiek protestantisme geweest. De vorige leden van het ministerie, indien men het ministerie noemen mag — en men heeft daartoe het recht meer dan ooit, als men den minister van de Roomsche Katholieke eeredienst daarvan uitzondert — de overige leden van het ministerie sluiten zich naauw bij den hoofdminister aan in het sijsteein van behoud en protestantische bevoorregting.

Ophelderingen zijn dus onnoodig, want het is van algemeene bekendheid, wie de nieuw benoemde ministers zijn, en wat zij voorhebben.

Als zij nuttig kunnen zijn, het is om te geraken tot de kennis van de middelen, door welke de ministers hun stelsel zoeken door te drijven bij de grondwetsherziening.

Maar, behalve dat die weldra zullen blijken uit de verwachte voorstellingen tot grondwetsherziening; welke waarde heeft bij ons eene ministeriële opheldering als die wordt gevraagd en gegeven omtrent algemeene beginselen? Heeft men bij ons niet al te veel met woorden gespeeld, die in hunne algemeenste betekenis door allen ten volle werden beaamd, maar die, in praktijk gebragt, naar tegenstrijdige uitersten hebben geleid?

De benoeming van den heer van Rappard en den heer van der Heim spreekt luider dan eenige verklaring zoude kunnen doen. De verklaringen, welke men daarover kan uitlokken, zullen slechts aanleiding geven, om, zoo mogelijk den ongunstigen indruk, door de benoeming te weeg gebragt, weg te nemen, althans te verminderen.

De billijkheid noopt ons bij het bovenstaande dit te voegen. De heer van Rappard staat bekend als een knap man, en wij gelooven, dat zulks te regt is. Het zal echter nu eerst moeten blijken in hoe verre die veronderstelling van kunde gegrond is.

Ofschoon de heer van Rappard werkelijk zoo begaafd zij, als hij tot dusverre reden gaf, om te doen gelooven, toch is het niet met zekerheid te bepalen, wat hij als minister doen zal.

Tot nu toe bewees hij, als ondergeschikt persoon,

diensten aan de regering. Nu wordt hij zelf regering. En geplaatst, gelijk hij is, op een ander standpunt, kan hij ook tot andere inzichten worden gebragt door de verandering van het gezigtspunt, waarvan hij uitziet.

Als men volkomen billijk wil handelen, is men daarom verplicht, zijn oordeel te schorsen, totdat men den minister aan het werk zal hebben gezien, om hem uit zijne handelingen te beoordeelen.

Dit is de gedragslijn, welke wij met onzen correspondent uit de residentie hebben gevolgd, en welke wij meenen te moeten blijven aankleven, om te zien of de man, die vroeger het behoud en der Protestanten bevoorregting was toegedaan, eveneens als minister die bekrompene beginselen zal blijven aankleven.

Thans wordt voor den vierden of vijfden keer gemeld, dat een beduidende opstand op Sicilië is uitgebarsten. Doch ditmaal schijnt het feit zeker waar te wezen. Het zijn niet meer de dagbladen van Marseille, die voor de echtheid dier tijdingen instaan, maar het *Journal des Débats* en de *Conservateur* bevestigen die berichten op de stelligste wijze. De toestand van Sicilië scheen zoo onrustbarend, dat de koning van Napels terstond 6000 man en zes batterijen artillerie met stoomfregatten naar Palermo heeft laten vervoeren, welke stad, den 12 Januarij in vollen opstand was.

De Kamer der Afgevaardigden in Frankrijk heeft eergisteren, bijna zonder beraadslaging het eerste paragraaf van het adres-ontwerp in antwoord op de troonrede aangenomen.

Het schijnt, dat de rigting, welke Lord Palmerston aan zijne buitenlandsche staatkunde geeft, veel gevaars bevat voor de belangen en de waardigheid van Engeland. Immers die Engelsche dagbladen, welke tot dusverre dien staatsman hebben verdedigd, kunnen zich thans niet onthouden daarover eene alarmkreet aan te heffen. Zij zijn gedwongen te erkennen, dat de behoudende partij in Frankrijk met het volste regt den Britschen minister voorstelt als den schutsheer der revolutionaire partij in geheel Europa, vermits laatstgenoemde partij zich overal onder de bescherming van Lord Palmerston tracht te stellen.

De *Times*, in weerwil van zijne gewone achterhoudendheid, ja, ondanks zijne welbekende voorliefde jegens Lord Palmerston, wordt ten tweede male tot het afleggen eener getuigenis tegen den minister gelwongen. Hij kan zich niet ontheffen, dat de staatkunde van Lord Palmerston ten gevolge hebben zal, dat hij zeer algemeen in Europa zal worden aangezien als de vijand van alle gevestigde regeringen en de vriend van alle volksopstanden; en dat Engeland, door zijn invloed, de behoudende beginselen heeft laten varen, welke in staat waren den voortdurenden vrede te waarborgen en de volken gelukkig te maken.

Men schrijft uit Amsterdam dd. 25 Januarij, aan de *N. R. Courant*: „Uit een dezer dagen in het licht gekomen verslag van den oorsprong en de oprigting van eene internationale maatschappij van Liefdadigheid, die op den laatsten dag van het jongst gehouden penitentair congres te Brussel, in eene vergadering van menschevrienden tot stand kwam, ontwaren wij met genoegen dat onder de een en dertig oprigters, veertien beschaafde natieën vertegenwoordigende, de namen prijken van vier Nederlanders, die, even als vroeger vaak elders, ook bij die gelegenheid den roem onzes lands in de philantropie waardiglijk staande hielden. Deze vier mannen zijn onze stadgenooten Lurasco, Mollet en Suringar, en de advocaat van Baunhauer, te Utrecht.”

Wij kunnen hier nog aan toevoegen, dat het doel dier internationale maatschappij van liefdadigheid is, op Congressen, door vertegenwoordigers van verschillende natieën te houden, het vraagstuk te behandelen van het tegenwoordig pauperisme, en dit op wetenschappelijke wijze tot eene gewenschte oplossing te brengen. Overigens, zoo wij wel onderrigt zijn, hebben de verdienstelijke

mannen, van wien het ontwerp tot deze maatschappij is uitgegaan, zich in de verschillende landen hunner inwoning tot commissien geconstitueerd, welke als nationale afdeelingen der maatschappij te beschouwen zijn en die meer bepaaldelijk zich met de pauperistische belangen van elk land zullen bezig houden.

Men zegt, dat het prov. gerechtshof van Noord-Holland eene aanbevelingslijst van 6 personen voor de vacature, ontstaan door de benoeming van den Hr. Mr. A. Z. Hanlo, tot lid van den Hoogen Raad heeft opge maakt, en dat op die lijst zouden voorkomen de Hh. Mrs.: 1°. G. J. de Martini, 2°. jhr. Mr. C. Bakker, 3°. Mr. P. Elias, 4°. Jhr. Mr. Bosch van Drakenstein, 5°. J. W. van Romunde, 6°. W. Parker de Ruitcr Rocher van Renays.

Bij besluit van den 21sten Januarij jl., heeft Z. M. goudgevoonden:

1°. tot leden bij de onderscheidene commissien van landbouw, in plaats van die welke met den 31sten December 1847 hebben behoord af te treden, alsmede tot vervulling van andere vacatures bij die commissien, te benoemen:

In Noord-Brabant, de heeren: jhr. Mr. H. B. Martini van Ouwerkerk, jhr. Mr. M. A. J. van der Beken Pasteel, H. E. Verschoor en D. Korteweg, bij continuatie. — In Gelderland, de heeren: baron D. W. G. J. H. Brantzen van de Zijp, H. J. Dijkmeester, J. R. van Maanen en baron A. W. C. W. van Pallandt van Barham, bij continuatie. — In Zuid-Holland, de heeren: A. van Weel Azn. en A. Vlieland, bij continuatie. — In Noord-Holland, de heeren: Jhr. L. Boreel, A. N. van Saen Teengs en Mr. G. van Leeuwen, bij continuatie. — In Zeeland, de heeren: C. Vis, C. vanden Stolpe, I. G. J. van den Bosch en J. W. Vader, bij continuatie, en in plaats van het lid J. Risseuw, die als zoodanig zijn ontslag verzocht heeft, de heer J. L. Stern. — In Utrecht, de heeren: J. Kops, H. A. Laan en G. Munneke van Cleeff, bij continuatie. — In Vriesland, de heeren: Mr. U. H. Wielinga Huber, Mr. N. van Heloma en B. S. Bakker, bij continuatie, en in plaats van het overleden lid jhr. J. M. van Beijma thoe Kingma, den heer J. Jansen Huidekoper. — In Overijssel, de heeren: R. F. C. baron Bentinck tot Schoonheeten, Mr. R. H. baron de Vos van Steenwijk en Mr. P. M. Schuurman, bij continuatie, en Mr. D. J. van Doornick, in plaats van den heer J. Pakkert. — In Groningen, de heeren: Mr. W. C. Star Lichtenvoort en E. H. Waalkens, bij continuatie. — In Drenthe, de heeren: L. Nijssingh, Mr. J. Touckens en Mr. L. graaf van Heiden Reinestein, bij continuatie. — In Limburg, de heeren: jhr. Mr. A. van Riemsdijk en ridder de Vliers de Pitte, bij continuatie. — 2°. het aftredende lid, dat bij dit besluit niet weder benoemd is, alsmede het gemelde lid, dat zijn ontslag verzocht heeft, als zoodanig eervol te ontslaan, onder dankbetuiging voor hunne bewezen diensten.

Bij besluit van 29 Januarij, heeft Z. M. tot burgemeester der stad Dokkum, in plaats van W. R. van der Weide, vroeger eervol ontslagen, benoemd G. J. de Feijfer, lid van den stedelijken raad aldaar.

De Minister van Binnelandsche Zaken heeft in overweging genomen, of de tabellen nope s de instellingen van weluadigheid, welke jaarlijks door de plaatselijke besturen aan Gedeputeerde Staten der provincie worden ingezonden, om te strekken tot bouwstoffen voor het verslag omtrent den staat van het armwezen, hetwelk aan de Staten-Generaal moet worden aangeboden, al dan niet eenige wijziging of verandering behoord te ondergaan.

In afwachting van den uitslag van die overwegingen, zijn de plaatselijke besturen verzocht, met de opmaking der bedoelde tabellen, over 1847, niet aan te vangen, voor en alcer die uitslag aan hen zal zijn medegedeeld en zij tot de inzending van de tabellen nader zullen zijn uitgenoodigd.

Onlangs is een belangrijke inrigting van liefdadigheid in ons vaderland tot stand gekomen, namelijk een *Landbouwkundig Huis van opvoeding voor verwaarloosde Kinderen*, in navolging der beroemde *Colonie Agricole*, te Mettray, in Frankrijk. Deze inrigting wordt gevestigd te Montfoort; zij is niet alleen voor jeugdige overtreders der wet, maar voor verwaarloosde kinderen in het algemeen bestemd; de uitgebreidheid van haren werkring zal afhangen van de giften en inkomsten, die zij te wachten heeft. Omtrent de opleiding, aan de kinderen te geven en de werkzaamheden, deelt de directie tot nog toe slechts de volgende hoofdbeginselen mede: a. Het werken van luheid en leigheid; door het zoo veel mogelijk verschaffen van doelmatten arbeid. b. Het bevorderen van den leest door geschiedkundige, zedekundige en godsdienstige werken. c. Geheele onthouding van sterke dranken. d. Zorg voor orde, naar een in elke zaak op te hangen tijdsverdeling der werkzaamheden. — Met dit huis van opvoeding willen de oprichters verbinden: 1°. Een *Proveniershuis*, waarin bejaarde lieden zich, tegen een bepaalde som, op het grootboek ingeschreven, kunnen inkoop; 2°. een *Kosthuis* ter verpleging van oude mannen, tegen f 100 's jaars; 3°. een *Bestedingshuis*, waarin gemeenten of corporaties hunne armen kunnen besteden tegen bepaalde sommen, bij wijze van abonnement. Reeds van 10 gemeenten zijn bestellingen aan de directie toegezonden; 72 gemeenten hebben die toegezegd. Ook aan dezen moet landbouwkundige arbeid of handwerk worden verschaft, voor zoo ver zij daartoe geschikt zijn. — Het toezigt moet worden opgedragen aan 12 super-intendanten, van welke reeds benoemd zijn: de Heeren M. B. Romeny, predikant; M. van Berkel, institutor; B. Wevecate, wethouder; H. Dijkman, allen te Montfoort; K. Perk Vlaanderen, te Hilversum; mr. C. W. E. C. de Geer, burgemeester te Werkhoven; mr. C. G. E. d'Engelbrommer, referendaris bij het min. van justitie te 's Hag. Bij alle deze bestuurders zijn nadere inlichtingen omtrent de zaak te bekomen; en kunnen giften of inschrijvingen voor jaarlijkse bijdragen worden bezorgd. Zij, die f 100 of meer geven, ontvangen den naam van *Fondateurs* en *Fondatrices*, met zekere daaraan verbondene rechten; Donateurs en Donatrices zijn zij, wier giften niet beneden f 25 bedragen; ook kleinere giften van begunstigers worden echter met dankbaarheid aangenomen. (H. B.)

Uit Arnhem wordt gemeld, dat aldaar gisteren door de arrond. regtbank uitspraak is gedaan in de zaak van den heer Bouricius, beschuldigd van laster en hoornjens den ridder Nedermeijer van Rosenthal e. s. De regtbank heeft den beklaagde schuldig verklaard en hem veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf en twee boeten, een van f 1000 en een van f 250, benevens tot ontzetting van burgerrechten voor den tijd van 10 jaren. Dit regts-geding had; zoo als men weet, de algemeene belangstelling opgewekt.

Aan de Utrechtsche Hoogeschool waren er op den 1 Januarij dezes jaars ingeschreven 348 studenten, waarvan 332 te Utrecht en 16 elders. Van deze zijn er studeerende: in de fac. der geneeskunde 54, in die der wis- en natuurkunde 8, in die der godgeleerdheid 117, in die der regtsgeleerdheid 155 en in die der letterkunde 14.

Hiervan blijkt, dat de Utrechtsche Hoogeschool de meest bezochte is; immers te Leiden waren, volgens den studenten-almanak, werkelijk 317 studenten, te Groningen 239; te Utrecht bevinden zich echter 332 studeerenden. Voor eenigen tijd was er strijd ontstaan tusschen den Leidschen correspondent van het *Handelsblad* en de *Leidsche Courant*. Het blijkt uit bovengenoemde opgave, dat de correspondent van het *Handelsblad* werkelijk gelijk had, toen hij meldde, dat het aantal studenten te Leiden was verminderd.

's GRAVENHAGE, 25 Januarij. Z. M. heeft benoemd tot griffier der staten van Vriesland Mr. A. v. d. Laan te Heerenveen, in plaats van wijlen Mr. J. Schik.

— Z. M. heeft den Consul op Zante, den heer P. G. van Lennep, thans ook benoemd tot Consul der Jonische eilanden.

— Z. M. de koning heeft f 1000 gegeven ter oprigting van een standbeeld voor Laurens Koster.

— Heden morgen zijn alhier ongunstige tijdingen ontvangen nopens den toestand van prins Alexander, die zich op Madera bevindt; zij doen het ergste vrezen.

— Op Vrijdag, den 4 Februarij aanstaande, zal in de Nederlandsch Israëlitische Hoofd-Synagoge alhier, de plegtige installatie plaats hebben, van den nieuw benoemden Opperrabijn van die gemeente in deze residentie en haar ressort, den Wel-Erwaarden heer B. S. Berenstein.

— De minister van finantiën heeft bekend gemaakt, dat dezer dagen bij hem is ontvangen, onder het post-nr. Heusden, een som van f 300,38, als gift ten behoeve van 's rijks schatkist.

— Men verneemt, dat thans bij den raad van State hangig is een ontwerp van wet betreffende de regts-

magt der hoogheemraadschappen, dat in de aanstaande zitting der Kamers van regeringswege aan hare overwegingen zal worden aangeboden. Men zal zich herinneren, dat de indiening van dit ontwerp reeds door den voormaligen Minister van Binnenlandsche Zaken, in Augustus jl., bij de behandeling van zijn hoofdstuk der staatsbegroting, aan de Staten-Generaal is toegezegd. De Minister van Justitie voegde toen bij die toezegging: dat hij van zijne zijde er gaarne toe zal medewerken, dat een wetsontwerp aan hun Ed. Mog. worde aangeboden ter verzekering van deze hooge belangen van onzen waterstaat en landbouw.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft de belanghebbenden verwittigd, dat door hem voortaan elken Woensdag, van 12 tot 2 ure, aan het lokaal van het departement van binnenlandsche zullen worden ontvangen degenen, die hem over zaken, genoemd departement betreffende, wenschen te spreken.

— Men verneemt, dat de heer Neville D. Goldsmid, directeur van de gas-fabriek alhier, een hoeveelheid van 20,000 f coke aan de armen dezer stad geschonken heeft, om te strekken tot brandstof en alzoo tot verwarming van de hulpbehoevenden in de residentie. Reeds heeft er een uitdeeling plaats gehad en dagelijks wordt daarmee voortgegaan. Ook in vorige jaren heeft de heer Goldsmid dezelfde liefdadigheid betoond.

— Eergisteren middag heeft Z. M. bijgewoond de proeven, welke in zijn paleis genomen werden, met het vroeger in de dagbladen omschreven toestel van de vinding des heeren luitenant Smits, bestemd tot redding van personen en goederen bij brand en tot bemastering der vlammen, evenzeer als tot verkenningmiddel in het open veld, van het terrein of de verrigtingen des vijands. De toestel in tegenwoordigheid des konings gewerkt hebbende, heeft niet alleen aan de vroeger vermelde gunstige verwachting van praktische bruikbaarheid en nut voldaan, maar Z. M. heeft daarenboven H. D. bijzondere tevredenheid betuigd, zoo wel over de samenstelling als over de wijze van toepassing van het werktuig. Dit alles in aanmerking genomen, mag men niet reden verwachten, dat eerlang een algemeene in gebruikstelling van die schoone uitvinding volgen zal, zoo dat hare onwaardeerbare en feitelijk bewezen uitkomsten meer ten algemeenen nutte zal kunnen worden aangewend. Bij diezelfde gelegenheid had een omstandigheid plaats, welke zeer zeker de algemeene melding verdient. In het midden der menigte, welke bij de proeve met het toestel was zamengevloeid, bevond zich een ongelukkige, die, bij het bemerken van 's konings tegenwoordigheid een smeek-schrift in de hoogte hief, doen een en ander maal en door de schildwacht, en door de bedienden van het paleis werd teruggedreven. De koning evenwel den persoon ontwarende, gelaste onmiddellijk een zijner adjudanten om het verzoekschrift te ontvangen en het Z. M. te overhandigen, die hetzelfde ook onmiddellijk las, met dat gevolg, dat er voor den armen suppliant de dadelijke meest gewenschte gevolgen uit voortvloeiden tot verzachting van zijn beklagenswaardig lot.

ROTTERDAM, 25 Januarij. Men verneemt, dat er sedert eenige dagen, van wege het stedelijk bestuur, dagelijks boringen worden gedaan, ten einde de dikte van het ijs in de Maas voor deze stal te onderzoeken, en dat gisteren de uitslag van dit onderzoek nog zoodanig was, dat men het niet raadzaam heeft geoordeeld de gewone brug van het Oude Hoofd te leggen, alzoo op zeer korten afstand van de plaats alwaar het einde dier brug zou moeten komen, het ijs nog te zwak is bevonden. (R. Ct.)

HAARLEM, 24 Januarij. De afdeeling Haarlem van de Hollandse Maatschappij van landbouw heeft zich in een vergadering te dezer stede gehouden vergadering geconstitueerd, en verkozen: tot haren Voorzitter, den heer Mr. W. H. van Voorst; Ondervoorzitter, den heer Mr. A. A. del Court van Krimpen; Secretaris, den heer Jhr. G. F. van Test en Penningmeester, den heer H. E. van Hees van den Tempel.

PER OVERLAND-MAIL.

BATAVIA, 29 November. Op een groot gedeelte van Java zijn Dingsdag den 16 dezer vrij hevige schokken van aardbeving gevoeld. Ofschoon te Batavia de trilling van den eersten, en de golving van den tweede schok hoogst belangrijk waren, is er nogtans geene noemenswaardige schade door veroorzaakt. Treuriger is het echter gesteld in de Preanger Regentschappen. Cheribon en Indramajoe hebben veel geleden. Op eerstgenoemde plaats zijn alle lands en meer dan twee honderd particuliere steenen gebouwen onbruikbaar.

De Suikerfabrieken *Arjoewinangun* en *Glajamidjan* zijn zoo goed als geheel verwoest. Te Indramajoe zijn mede verscheidene huizen ingestort. Op enkele plaatsen in de Preanger Regentschappen zijn scheuren in den grond ontstaan welke water en zand opwerpen. Het schijnt, dat de West Mousson, zich in dit jaar verhoogt; of zulks in verband met de plaats gehad hebbende aardbe-

ving staat, durven wij niet beslissen; genoeg, dat eenige dagen geweldige regens zijn gevallen en de ren een massa water afvoeren; aan de ondersche Cultures heeft echter, zoo ver men weet, tot noch het een noch het andere eenige noemenswa schade berokkend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 24 Jan. Laatstleden Zaterdag heeft de mer der Afgevaardigden de algemeene beraadslaging einde gebragt over het adres-ontwerp. Slechts sprekers, namelijk de heeren Desmousseux de G. Darblay en Ducos hebben daaraan deel genomen. genoemde, die tot dusverre een der gestadigste ver-gers van het ministerie is geweest, is met volle rusting in de gelederen der oppositie overgegaan.

Heden worden de debatten gepend aangaande artikelen van het ontwerp. De meesten zullen aangeven tot een zeer hevigen strijd. Men verwacht de voornaamste redenaars der Kamer het woord vragen aangaande de paragrafen betreffende Italië en Zwitserland.

Heden heeft de Kamer bijna zonder eenige beslagings het eerste ontwerp van het adres aangenomen.

— De hertog van Nemours zou zich naar Algiers ben begeven, maar het gouvernement heeft zich tegen verzet, vermits zulk een reis in de tegenwoordigheden schadelijk zijn zou; alstoen werd beten, dat de prins en de prinses van Joinville den tog van Annale zouden gaan bezoeken.

— Alle dagen komt er een brief van den hertog Annale op de Tuilleries aan. Men zegt, dat de prins zich hoogelijks beklagt over het personeel hem omringt.

— De reis van den generaal Lamoricière naar P is meer dan een verlof. Men zegt, dat het gouvernement geene beslissing wil nemen in de zaak van Abd el-Kad dan nadat het den generaal heeft gehoord.

— De *National* heeft gisteren aangekondigd, en *Constitutionnel* herhaalt het heden, dat aan den Zwitschen landdag een verslag is ingeleverd door de landcommissarissen, belast met het radicalis ren van W. In dit stuk worden de kuiperijen der Fransche Proussische diplomatie in de laatste aangelegenheden Zwitserland wijdloopig uiteengezet. Overigens bevat verslag niets nieuws; want er is niemand, die niet dat de kabinetten van Parijs en Berlijn het Sonder tot tegenstand hadden aangezet. Het is thans zeker men zelfs na den val van Lucern de Katholijken met de hoop streelde, dat een leger hun te hulp komen.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Januarij. Terwijl ons gouvernement voortgaat men talrijke krygs-toerusting te doen, klaart de openbare meening zich luid tegen de oor-zuchtige plannen, die men, niet zonder schijn van grondheid, het gouvernement toeschrijft. Er hebben onderscheidene vredelievende betuigingen plaats gehad belangrijke steden, en er worden nog andere voorhor, namelijk te Birmingham.

De *Katholieke Almanak* der Vereenigde Staten 1848 is dezer dage te New-York in het licht verschenen. Het volgende nemen wij daaruit over.

Het getal Katholijken bedraagt 120,000,000 op een volking van 17 miljoen.

In de Vereenigde Staten, daarbij gerekend Oregon Texas, telt men 3 aartsbisschoppen, 34 bisschoppen 890 priesters, 907 kerken en 562 statien of kapellen. De geestelijkheid bestaat uit 890 priesters. In het jaar 1847, is het aantal geestelijken met 76 vermeerderd er zijn 95 nieuwe kerken gesticht ten koste der giften en met behulp van het genootschap tot voortplanting des geloofs, zonder bijstand van het gouvernement.

In 1847 zijn door Z. H. Pius IX op aanvraag van zesle concilie van Baltimore, drie nieuwe bisdommen opgericht, t. w. van Cleveland, Albany en Buffalo.

Er bevinden zich thans 217 studenten in de H. geleerdheid in de 14 verschillende seminariën, doch hat zich voorzien, dat hun getal nog lang ontoereikend zijn zal bij den zoo snel toenemenden aanwas van katholieisme in de uitgestrekte bisdommen van Noord Amerika.

Een opmerkenwaardig feit, te New-York voorgevall mag niet onvermeld blijven. De puriteinsche protest ten vierden den 22 December den verjaardag van ontschepping hunner voorouders in Noord-Amerika 1620, toen deze de vervolgingen van Jacobus I ontvlugten. Dit is een feest, dat zij geregelde plegtigheid viëren in geheel de Vereenigde Staten. jaar hebben de puriteinen van New-York den katholieke bisschop, Mgr. Hugues, aan hun groot feestmaal gedi-gd, en aldaar een toast uitgebragt op Pius IX. wa aan een luide toejuiching ten deel viel, en die

Mgr. den bisschop met eene schoone improvisatie werd beantwoord, welke niet mindere goedkeuring wegdroeg. De populariteit, die Mgr. Hugues geniet, en die hij door zijn beminnenswaardig karakter en zijne verhevene denkbeelden van godsdienst en staatkunde ten volle verdient, vervult alle Katholijken met vreugde en hoop, en zal niet weinig bijbrengen tot opheffing van vooroordeelen, en bovendien aan menig hart den weg der waarheid banen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 Januarij. De zoo nuttige instelling der spaarbanken heeft in eenige Duitse gewesten eene nieuwe, zeer doelmatige toepassing gevonden. Ten einde de jeugd vroegtijdig aan spaarzaamheid te gewennen, heeft men kinderspaarbanken opgericht, waaraan reeds een groot aantal kinderen, met toestemming kunnner ouders, deel nemen. Oppervlakkig beschouwd, moge dit door velen als overbodig aangezien worden: dit is echter in geen deele het geval, want bij eenig nadenken zal men ligtelijk kunnen inzien, dat lange dezen weg menige schadelijke kiem en neiging tot verkisting reeds in derzelver ontstaan uitgeroeid, en in den jeugdigen boezem de grond gelegd kan worden tot matigheid, ordelijkheid en spaarzaamheid.

Het ijs heeft zich boven in den Rijn tot Rudesheim vastgezet. Den 21 was te Dusseldorp een weg over het ijs voor ledige en ligte rijtuigen gemaakt.

COPENHAGEN, 20 Januarij. Z. M. de koning Christiaan VIII is gisteren morgen hier overleden. Hij was geboren den 18 Sept. 1786 en ruim 61 jaren oud. Hij beklimde den troon den 3 December 1839, opvolgende koning Frederik VI, zoon van Christiaan VII, ouderen halfbroeder zijns vaders. In 1812 gescheiden van zijne eerste vrouw, eene Mecklenburgsche prinses, huwde hij in 1815 zijne thans hem overlevende weduwe Carolina Amalia van Holstein Angustenburg. Zijn troonopvolger is zijn eenige zoon (uit het eerste huwelijk gesproten) Frederik VII, geboren 6 October 1808. Deze vorst is twee malen gehuwd geweest en beide malen van zijne gemalinnen wettiglijk gescheiden, eerst in 1837 van Maria van Denemarken (thans gemalin van Hertog Karel van Glucksburg), daarna in 1846 van Carolina van Mecklenburg-Strelitz. Beide deze huwelijken zijn kinderloos gebleven.

De *Constitutionnel* deelt de nota mede, die door den Franschen gezant, den heer Bois-le-Comte, aan den Zwitserschen landdag is medegedeeld.

In die nota, onder dagteekening van 13 Januarij II. afgegeven, komen de volgende punten voor:

1. dat de cantonale Souvereiniteit niet kan worden beschouwd als werkelijk te bestaan in cantons, die bezet zijn door militairen van andere cantons, en te midden van handelingen, die met dezen toestand vergezeld gaan.
2. dat het Eedgenootschap slechts dan zal kunnen beschouwd worden in een welgeordenden toestand, overeenkomstig de tractaten, te verkeeren, wanneer genoemde cantons, weder geheel onafhankelijk zijnde, hunne besturen vrij en onbelemmerd zullen hebben kunnen aanstellen.
3. dat de herstelling der strijdkrachten in alle cantons op den voet van vrede, de noodwendige waarborg is voor hunne onderlinge en algemeene vrijheid.
4. dat geene veranderingen in de bondsaete als wettig daargesteld kunnen beschouwd worden, dan die met algemeene stemmen van alle cantons van het eedgenootschap verkregen zijn.

De abt Moglia, pastoor van Versoix in het canton Geneve, was, zoo als men zich herinnert, tot vijf dagen gevangenisstraf veroordeeld, wegens het uiten van zijn gevoelen aangaande den oorlog tegen het Sonderbund. De radicalen hebben zich hiermede nog niet tevreden gesteld. De staatsraad blijft hem zijn tractement onthouden, en wil zelfs, dat hem niet alleen in Versoix, maar in het geheele canton de uitoefening zijner priesterlijke bediening zal verboden worden.

Van Friburg wordt gemeld, dat de groote raad met eene meerderheid van 33 stemmen genoeg heeft genomen in de gedwongen leening van 2 miljoen francs. Daarentegen werd aangenomen de volgende boeten te doen betalen:

Door het klooster van Hauterive 400,000 Zwits. fr., dat van Montorge 20,000 fr., dat der predikheeren te Estavayer 12,000 fr., dat der Visitandinen 5,000 fr., dat van Maigrange 4,000 fr., dat der Ursulinen en der Augustijnen elk 2,000 fr. en dat der Franciscanen 1000 francs. In eene andere zitting heeft de raad na eene vrij lange discussie aangenomen art. 10 van het voorstel der regering, waarbij alle geestelijke goederen zowel die der kloosters als van het bisdom onmiddellijk zullen worden geplaatst onder het beheer van den staat. De goederen der wereldsche geestelijken zullen worden bestierd door commissiën genomen uit de parochiën en onder het toezicht van den Staat.

Sommige Zwitsersche dagbladen spreken van eene nieuwe nota van sir Stratford Canning aan den president van den landdag. In die nota zou de Britsche gevolmachtigde in de vriendelijkste bewoordingen aanraden eene algemeene amnistie te verleenen en de grootst mogelijke behoudzaamheid in acht te nemen in de wijze, waarop de herziening der bondsaete moest geschieden. Men zal dus eendaags de gelukkige resultaten zien van de goede raadgevingen medegedeeld door lord Palmerston aan zijne vrienden in Zwitserland.

De staatsraad van Waadt heeft aan den grooten raad een ontwerp voorgesteld, strekkende om eene buitengewone belasting te heffen tot dekking van een deficit van 715,120 francs. Nog heeft de kleine raad een voorstel gedaan, met het doel om de nitrofening te beletten van alle godsdiensten, buiten die hij de nationale godsdienst noemt, en die niet krachtens eene wet mogen zijn aangenomen.

ITALIE.

ROME, 19 Jan. Er wordt thans in vele dagbladen gewag gemaakt van eene proclamatie, die door de Jezuïten tegen Pius IX zou zijn uitgevaardigd (de *Constitutionnel* deelt ze ook mede). Doch het zal voldoende zijn, een paar woorden uit dat ondergeschoven stuk aan te halen, om te doen zien, dat daarvan niets waar kan zijn. Zoo laat men o. a. de Jezuïten van den Paus zeggen, dat de goddelooze Mastai de verdrukker der godsdienst is, doch dat zij, Jezuïten, de regterhand van Ferdinand I en de linkerhand van Ferdinand II zullen hebben. Die proclamatie is gedagteekend van Pesaro, den 10 September 1846.

De dolle woede tegen de Jezuïten zou weldra een einde moeten nemen, nadat Z. H. Pius IX onlangs eene zoo groote lotspraak op hen heeft gehouden en zijne breve aan den erw. pater Perrone. Doch niet met al. De feiten in Zwitserland, Italië, België en elders toonen maar al te zeer aan, dat die haat, wel verre van uitgedoofd te zijn, meer en meer toeneemt.

Intusschen leven de Jezuïten gerust in de Vereenigde Staten, beschermd door de republikeinse instellingen van dat land en te midden der velelei godsdienstige seeten, die zich daar bevinden. De oorzaak hiervan is, dat de vrijheid thans beter wordt begrepen in de Nieuwe Wereld, dan in vele landen van de Oude, ofschoon men deze zoo gaarne op den eersten rang der hedendaagsche beschaving plaatst.

De *Contemporain* meldt, dat in de Kerk van den H. Carolus te Rome een lijkdiens is gevierd voor de burgers van Milaan, die in het gevecht tegen de Oostenrijksche troepen van de 3 dezer zijn omgekomen. Onder de aanzienlijke personen merkte men op Mons. Borromei geheim kammerheer van Z. H., en den markies Pareto, gezant des konings van Sardinië te Rome.

Men meldt uit Modena: Men zou zeggen dat ons hertogdom geene troepen meer had. Alle belangrijke posten worden door de Oostenrijksche soldaten bezet, zoo als het hertogelijk paleis, de markt, de poorten der stad, de citadel enz. De hertog heeft zijne eigene troepen de ruime en gemakkelijke kwartieren in de citadel doen ontruimen, om er de Oostenrijksers gemakkelijk te herbergen, en heeft den inlandsche soldaten niets meer dan eene schuur aangewezen, die de vorige hertog gebruikte voor een korenmagazijn van het hertogdom. Ook zijn veel soldaten daardoor reeds in een zeer ziekelijken toestand.

MILAN, 18 Jan. Gisteren is eene proclamatie van Z. M. den keizer van Oostenrijk aan het volk van het Lombardisch-Venetiaansch Koninkrijk op de muren van Milaan aangeplakt. Die afkondiging, onder dagteekening van den 9 dezer, behelst de ernstigste opwekking aan het volk om zich rustig te gedragen, zullende anders de keizer de wanordelijkheden ten strengste betengelen en straffen.

Te Livorno duren de arrestatiën nog voort. Ook de prins van Canino moet in de zaak erg betrokken zijn. Het rechtsgeding wordt met ijver voortgezet.

Men leest in de *Riforma* van Lucca van den 14 Januarij, dat de Cardinaal Bofondi, legaat van Faenza, voor een jaar de burgerwacht dier stad had opgeheven.

De *Italiano* van Bologna, dd. 15 Januarij beweert, dat de Jezuïten zich gereed maakten, Genua vrijwillig te verlaten, en dat hun collegie gesloten was. Deze tijding schijnt evenwel bevestiging noodig te hebben.

Volgens onderscheidene dagbladen is in geheel Sicilië een bedenkelijke opstand uitgebarsten. Het volk heeft daarbij de overhand behouden. Er zijn intusschen troepen van Napels naar Palermo overgescheept. (In ons volgend nummer zullen meer bijzonderheden mededeelen.)

BELGIË.

BRUSSEL, 21 Januarij. Het *Journal de Bruxelles* van heden deelt een feit mede, dat hij aan de algemeene verachting prijs geeft.

De minister van openbare werken weigert eene ver-

mindering in de vervoerskosten (en te staan voor leyensmiddelen voor behoeftigen, welke door armen-administratiën en bureaux van weldadigheid worden verzonden. Daarentegen verleent de minister een aanmerkelijken afslag van vrachtprijzen aan de comedianten, die zich wekelijks van Antwerpen naar Mechelen of Leuven begeven, of aan die, welke zeer dikwijls van Brussel naar Charleroi vertrekken.

Deze onderscheiding geeft geen gunstig denkbeeld van den geest, die het ministerie van Frère-Orban beheerscht.

STAND DER THERMOMETER.

AMSTERDAM, 24 Januarij.

Waarneming tegenover het N. O. van eene hoogte van ruim 14½ Ned. el boven den begaenen Grond.

				Sch. Fahr.	Graden.
Maandag 24	Januarij	's aamidd.	4	vro. 26	
		's avonds	3	26	
Dingsdag 25		's morgens	3	25	
		's middags	12	27	
		's namidd.	4	27½	
		's avonds	3	26	
Woensdag 26		's morgens	3	11½	
		's middags	12	16½	

HAARLEMSEBERICHTEN.

AMSTERDAM 26 Januarij.

Turwe 132 a Kubanka / 267; 123 a b. Poels. / 485.
Rogge 123, 124 a n. Overijssels. / 220 a. d. Zaan; 124 a n. Rijn. / 216; 117 a Petersb. / 190; 123 a Munstersch / 212 a. d. Zaan.
Garst 113 a Deens. / 200 a. d. Zaan.
Boekweit 120 a Vriess. / 260.
Op 9 Vaton Olie dadelijk in April 64; Sept. en Oct. 60.
Ruipolie per v/w / 37½; Vliegend / 36½; primo Mei 35½; 6; Sept. / 35½; 4; Oct. 35½; Nov. 33½; Dec. 35½; 3.
Lijnolie per v/w / 29½; Vliegend 28½; *Hennepolie* per v/w / 32. *Ruipoeken* 75, 78. *Lijnkoeken* 10½, 12½.

PER OVERLAND-MAIL.

BATAVIA, 29 November. — **INVOER.** — In *Manufacturen* hebben bij de Factorij hoogst belangrijke aanvoren plaats gevonden. Niettegenstaande de groote voorraad blijft van de prijzen van gebleekte en ongebleekte Katoenen ferra, en zijn er hooger prijzen te bedingen. Met de jongste Mail schijnen tengevolge der gewichtige faillissementen in Engeland, bij de aanzienlijkste Engelsche huizen orders te zijn ingekomen tot opruiming zonder reserve op publieke Vendutie en onmiddellijke remise voor het netto provenu. De venduties hebben dan ook plaats gegrepen: ordinaire lijnwaden zijn bij belangrijke partijen opgenomen tot, en zelfs boven marktprijs, en de notering is iets hooger te noemen. Voor Longcloth, Cambrics en Hoofddoeken zijn hoogere prijzen besteed; daarentegen zijn fijne goederen minder gewild, en enorme partijen Modewaren, Mussolines, Jaconets en Broderies met 50 pCt. verlies op Vendutie losgelaten. *Metaalen.* De noteringen zijn zonder verandering. IJzer is echter gevraagd en grif te plaatsen, zoowel Zweedsch als Engelsch. Koporen platen of bladen van 1½ tot 2½ streep dikte, geschikt tot bodems voor Suikerketels, zijn niet voorhanden, en zouden tot f/135 a f/140 per Picol gretig koopvinden. *Provisiën en Dranken.* Boter momenteel tot de notering moeilijk te plaatsen, doordien verscheidene kleine partijtjes door scheepsgezagvoerders, uithoofte van overhaast vertrek, onder de markt zijn losgelaten; dit zelfde geldt van Ham, Kaas en Saucijs; Rolpens daarentegen gewild. De Haring tot heden aangevoerd was traanachtig. Amerikaansch Vloech en Spek niet voorhanden. Voor Amerikaansch Meel is bij belangrijke partij f/40 besteed. Gevoer voortdurend gevraagd en prijshoudend. Fransche Vat- en Kistwijn vinden tot verhoogde prijzen dadelijk koopers; Hollandische Kistwijn is echter bijna onverkoopt. Bier op East en Kruiken, voortdurend ongewild; op flosschen afgetapt echter grif te plaatsen. Mineraal water schijnt, sinds onze markt van Lj is voorzien, in consumptie te verminderen. Likeuren zijn enkel verkoopt, wanneer ze afkomstig zijn van Wijnand Focking, of wel van deszelfs fabriekmerk zijn voorzien. Verduurzaamde levensmiddelen van Alberdingk Thym met groote vraag, doch zonder voorraad hoegenaamd; andere merken zijn noodte te verkoopen.

Aardewerk, Glaswerk, Kramerij en Voorwerpen van Lazu worden voortdurend zonder reserve met aanzienlijk verlies op Vendutie verkocht; en de verkoop uit de hand is met deze artikelen bijna onmogelijk. Zeep en Parfumerie wordt opgeruimd met 73 pCt. verlies. Goenizakken zijn gezocht, doch weinig voorhanden. Naar Boslemuor messen komt meer vraag, en zien wij eene prijsverhoging van dit artikel te moeten. Ook naar eenige *Verfwaren* begint de vraag levondiger te worden, bijzonder naar *Loodwit* en *Lijnolie*, ofschoon de prijzen als nog niet zijn gestegen. De publieke Venduties van dit artikel verminderen, en wij verwachten met de ingevallen West Mousson eenige rijzing. *Zeilboek* is voor het tegenwoordige zonder vraag en daardoor moeilijk te plaatsen; de voorraad is echter onbeduidend. *Papier* is echter in de afgelopen week in alle soorten bij belangrijke partijen zonder reserve op Vendutie gerealiseerd; enige soorten Propatria zijn voor f/2,50 verkocht.

UITVOER. — *Arak* blijft gewild, en wordt, zoodra er slechts gelegenheid tot afschepping bestaat, tot onze notering genomen.

Bindrotting is, door aanvoeren van *Banjoemaas* thans in goede kwaliteit voorhanden, met veel vraag.

Koffij met meer vraag voor Frankrijk, en hoewel thans tot f/16,75 aangeboden, verwacht men algemeen rijzing. Padang Koffij is aangeboden en veel te markt.

Suiker in een doen; de weinige voorraad, welke beschikbaar was, vond gretig koopers tot de volgende notering. No. 16 f/15, No. 13 f/14,30, No. 14 f/14, No. 13 f/13,50, No. 12 f/13, No. 11 f/12,50. Bruine Suikers zijn gedaan van f/12 tot f/9, naar kwaliteit.

Indigo is geheel verlaten, en puike kwaliteit te vergeefs tot f 2,50 aangeboden; dit artikel is sinds eenigen tijd bijzonder variabel in prijs.

Peper met veel vraag, door groote voorraad tot lage prijzen te koop. Het gewas is dit jaar buitengewoon goed. *Rijst* wordt dadelijk van de markt genomen en tot f 170 schijnen er nog enorme orders onuitgevoerd te liggen voor Engeland, Nederland, Frankrijk, Hamburg, Bremen, Zweden en Italië; de oogst van dit product is meer dan middelmatig te noemen; de kwaliteit echter iets minder dan gewoonlijk; daarentegen schijnt de kwaliteit der Rijst van Balie en Lombok merkbaar te verbeteren; dit product wordt echter van genoemde eilanden meestal rechtstreeks door Engelsche en Amerikaanse schepen gehaald.

De *Tabaks* oogst belooft een voortreffelijk en ruim gewas. De *Suiker* oogst is, met uitzondering van enkele plaatsen op Javaas Oosthoek gunstig te noemen. De *Koffij* oogst is echter, zoowel in kwaliteit als quantiteit achteruit gegaan.

Sapanhout is momenteel geheel van de markt verdwenen. De aanzienlijke aanvoeren zijn allen geplaatst, en er liggen nog-belangrijke orders op dit artikel onuitgevoerd.

Wissel- en Spetiekoers zonder verandering. Papier op Engeland moeilijk te plaatsen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	25 JAN.	gebl.	26 JAN.	4 1/2 u.	chl.
NEDERL. Werkl. Sch. à 2 1/2 pCt.	54	53 1/2	53 1/2	53 1/2	53 1/2
Dito Dito	3	65 1/2	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Dito Dito op resc.	3	65 1/2	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Dito Dito	4	83 1/2	83 1/2	83 1/2	83 1/2
O. I. Leening	4	83 1/2	83 1/2	83 1/2	83 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	83 1/2	83 1/2	83 1/2	83 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	161 1/2	161 1/2	161 1/2	61 1/2
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.	4 1/2				
BELGIE					
Dito	4 1/2				
Dito bij Rothschild	2 1/2		47 1/2		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 f	5	10	15 1/2	15 1/2	14 1/2
Dito Dito van 510 f		15	14 1/2	14 1/2	14 1/2
Dito bij Dito onb. st.	5	14 1/2	14 1/2	14 1/2	14 1/2
Dito	5	31 1/2	31 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito Binnenl. à 6 m.	3	25 1/2	24 1/2	24 1/2	24 1/2
Coupons Ardoina		12 1/2	11 1/2	12 1/2	12 1/2
Passive		4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Deferred		4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Fransche Uitgest.		4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2
PORTUGAL, te Londen	3				
Dito Dito	4	26 1/2	26 1/2	26 1/2	26 1/2
Dito Binnenl. à 1 Conto	5				
RESL. Ob. H. 1798 en 1816	5	104 1/2	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	5				
Cl. b. d. 1831 en 1833	5	95	85 1/2	85 1/2	85 1/2
Dito bij Hope	4	85 1/2	85 1/2	85 1/2	85 1/2
Dito bij Stieglitz en C.	5	85	84 1/2	85	85
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	65 1/2	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Cert. van Dito	6	67 1/2			
POLEN, Certific.	4				
Dito Aand. met Loten à 300					
Dito Dito à 500					
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.				
Dito	5				
Dito Bank-Actien		3 1/2	3 1/2	3 1/2	3 1/2
Oost, Met. 5 pc. 97; 2 1/2 pc. 48 1/2; 1 1/2 pc. Oblig. bij Gov. & C.					
3 pc. 98 1/2; 1/2; Braz. 5 pc. 85 1/2; Mex. 17 1/2; Peru 19 1/2; 1/2; Gren. 20 1/2; Ven. 38 1/2.					

Koers van het Geld: Beloning 4 1/2 pCt., Prolong. 4 1/2 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 24 Jan. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 96 1/2. Certific. 1844, 5 pCt. 92.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34 1/2; Zigt dito 35; 3/m. Londen 12 —. Zigt Londen 12 10; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersb. 1.84 1/2.

HENGELWERK.

NICOLA MAZZA (1).

Hierna gaf Mazza ons in den loop des namiddags nauwkeurige ophelderingen over hetgeen hij tot nog toe had verricht, die ik tot stichting uwer geachte lezers hier kortelijk wil zamenvatten. Hij begon ten jare 1828 met de oprichting van een gesticht voor arme en in den grond verwaarloosde meisjes, in de steden en op het platteland, met het vaste vertrouwen op de Voorzienigheid die, om zijne woorden te bezigen, „eene bank is, die nimmer hare betalingen staakt.” Om het familie-leven zoo veel mogelijk te behouden, verdeelde hij zijne meisjes in verschillende families, die verenigingen of genootschappen vormden, geheel van elkander afgezonderd en zonder eenige onderlinge afhankelijkheid in verschillende woningen en op verschillende verdiepingen waren gehuisvest, en deze families, wier aantal onafzienbaar was, kwamen den familie-geest nabij. Aan het hoofd van elke vereeniging staat eene moeder, bij voorkeur eene weduwe, in wier kruiden men met de meeste zorgvuldigheid is te werk gegaan, en die door eene hulp-opvoedster en eene huishoudster in hare taak wordt ondersteund. Moederlijke liefde en toegenegenheid in het geregelde beheer des huizes zijn de drijfveren, die de inrigting in beweging zetten en houden. Twee edele vrouwen hebben

middellijk het toezigt over de vorderingen der meisjes; vlijtig bezoeken dez vrouwen het gesticht en eene verstandige belangstelling toonen zij in eene instelling, over welke Mazza onvermoeid den scepter eens opperheers zwaait, alhoewel zijn invloed nauw merkbaar zij. Naar zijn beseiden oordeel moet men nooit de deur met den voet intrappen, als er eene mogelijkheid is ze zacht met de hand te openen, en een onmerkbaar Mei-regen werkt veel heilzamer dan de plasregen des onweders bij het loeijen van den storm. De inwendige inrigting is geheel het toonbeeld van een verstandig, werkzaam huisgezin, met alle mogelijke gelegenheid tot arbeiden in het woonvertrek en in de keuken, op de plaats en in den tuin. Als eerst vereischte wordt van de meisjes arbeidzaamheid verlangd; naar den aanleg en de vatbaarheid des meisjes wordt echter de aard der bedrijvigheid bepaald, en daarbij staat de vrije keus, in den ruimsten zin des woords, op den voorgrond. Het is een zielverheffend genot, de zindelijkheid, doelmatigheid en teedere zorg in alle woningen der familie waar te nemen, en uit de oogen der kinderen straalt het innigste genoegen, verhoogd door het gevoel, dat hunne bekwaamheid daartoe heeft bijgedragen. Met kinderlijke liefde zijn zij aan hunne moeder gehecht, en zij doen niet alleen alles wat zij slechts in hare oogen kunnen lezen, maar voorkomen zelfs met een edelen wedijver de meeste harer wenschen. Allen leeren lezen, schrijven, rekenen en met de meeste vaardigheid vrouwelijke handwerken maken. De dagelijksche huiselijke bezigheden, het keukenwerk, de verzorging van den tuin, en meer dergelijke verrigtingen moeten evenzeer zoo volmaakt mogelijk worden geleerd, ja sommigen, wier neiging en vatbaarheid zich niet bepaaldelijk tot het een of ander doen kennen, blijven voor immer op dezen trap van hare roeping.

De andere meisjes komen voortuit en stijgen op tot de meest verschillende takken van meer edeler arbeid. Eenige leggen zich toe op kunstig breiwerk, dat niet alleen gebladerte, bloemen en festoenen in talloze schakeringen vertoont, maar zelfs schilderstukken der beroemdste meesters wedergeeft. Meer bijzonder ziet men daartoe met vaderlandsche voorliefde de voortbrengselen der school van Verona gebezigd, die dan ook door de waarheid der natuur en den rijkdom der schoone vormen voor dit deel voortreffelijk geschikt is. Miskleederen, vloer- en tafelkleeden, behangseis en meer andere sieraad van fraai gemeubelde zalen, worden op deze wijze allerprachtigst vervaardigd. Andere kweekelingen maken bloemen, zoo meesterlijk bewerkt, dat zij den bezoeker doen verbaasd staan, dat het frissche, het ware en het zachte van den kunstbloesem elk oog verrukken, als hetzelfde, terwijl de geest zich voelt verheffen, van de donker glinsterende roos tot het blaauw van het veldviooltje, de reeks bloemen aanschouwt, tot kranen gevlochten in zwellend groen van loofwerk en het zachte mos. Wederom anderen spinnen zijde aan werktuigen, door Mazza zelven uitgevonden, en leveren de schitterendste stof, die in Lombardije wordt aange troffen. De meisjes hebben eene zoo gezonde en blozende kleur, als bevonden zij zich nog als herderinnen op den ouderlijken grond, waar zij de frissche lucht der omliggende bergen inadenden. Uit de volle aangezichten blikte de ziel zoo argeloos, dat men zich onwillekeurig opgewekt gevoelt, deel te nemen aan de vreugde der vrolijke schepseltjes. Thans leven twee honderd acht en negentig meisjes in het gesticht. Nadat hare opvoeding aldaar is voltooid, keeren zij ieder in den voor haar geschikt stand in de maatschappij terug, al naar mate van hare neigingen en de gelegenheden, die zich aanbieden; zoo worden zij b. v. dienstboden, kameniers, huisvrouwen, nonnen, onderwijzeressen; en als zij bij deze lotverwisseling het gesticht verlaten, krijgen zij nog eenen aanzienlijken uitzet, die haar den terugkeer in de wereld bijzonder gemakkelijk maakt.

Boven anderen geeft men de voorkeur aan de kweekelingen van dit gesticht, en zonder voorbeeld is het, dat één der meisjes ooit de gekoesterde verwachtingen hebbe teleurgesteld. (Wordt vervolgd.)

PRIJZEN DER PERCELEN,

Geveild op Maandag 24 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement

1. Een Huis en Erve, Oude Leliestraat, No. 5185; f 3375, — f 30, J. Feije.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 6020; f 9000, — f 1200, H. E. Daniels.
3. Het Buitenverblijf *Vredelust*, te Ouderkerk aan den Amstel, No. 149; f 1575, f 25. f 2000, f 10, Opgehouden.
4. Een Moes- en Broeituin, over Perc. No. 3; f 375, f 25.
5. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 5142; f 8250, Opgehouden.
6. Het Buitenverblijf *Vreugdenhof*, Plant. Middellaan bij de Lepellaan, No. 6936; f 4350, — f 200, J. Scholting, Jr.
7. Een Huis en Erve, Utrechtsche Straat, No. 5853; f 6350, — f 25, Opgehouden.
8. Een Huis, Achterhuis en Erve, hoek Grimmenessesluis, No. 2230 en 1955; f 4875, — f 550, J. Helt.
9. Een Huis, Haarlemmerdijk, No. 5350; f 4323, — f 150, B. H. Evers.
10. Een Huis, Achterhuis en Erve, Papen-Eilandje, No. 5847; f 4900, Opgehouden.

11. Een Pakhuis en Erve, Palmgracht, No. 1453; Opgehouden.
12. Een Huis en Erve, Kalverstraat, No. 3795; f 250, Opgehouden.
13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Prinsengracht 1597; f 3600, — f 10, J. B. Plaat.
14. Een Huis, Tuin en Erve, Brouwersstraat, No. f 3575, H. F. Brugman.
15. Een Huis en Erve, hoek Keizersgracht en Heeren No. 4616; f 4000, — f 1000, B. Langerhuizen.

ADVERTENTIE.

Mijn geliefde Echtgenoot, de Heer MICHAËL A. SINKEL, overleed heden, tot mijne diepe droefheid zijn 63ste levensjaar, aan eene ongesteldheid, die wisseling veel hoop op herstel gaf. Smartelijk valt mijne Kinderen en verdere Betrekkingen, deze ramp; ook velen dit verlies met ons zullen betreuen.

Amsterdam, 22 Januarij 1848. M. A. TEN BRIN. Wed. M. A. SINKEL.

Werd ik laatstleden Vrijdag treurig geschokt door verlies van mijnen dierbaren Vader, nog dienzelvde ontving mijne geliefde Tante ANGELA MARIA E. de laatste H. Sacramenten en heden overleed ook mijnen huize in den ouderdom van 88 jaren.

Soeterwoude, 16 Januarij 1848. E. S. VAN DER HAAG. Aarts priester en Pastoor.

Verzoeken van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

Bij den Uitgever dezer Courant is heden van de gekomen:

REDEVOERING

VAN DEN GRAAF

DE MONTALEMBERT,

UITGESPROKEN TE PARIJS,

IN DE ZITTING VAN DE KAMER DER PAIRS

van den 14 Januarij.

Deze redevoering is tegen 25 Cents verkrijgbaar. Dezelve wordt niet in commissie verzonden.

MUZIJK-MAGAZIJN

PIANO-FORTE-FABRIJK

JACOB ECK & LEFEBVRE, Leveranciers van H. K. H. de Prinses van Oranje, enz. te AMSTERDAM, N°. 483, Singel, over de Doel.

Abonnement Gratis

OP DE

MUZIJK-BIBLIOTHEEK

bevattende 15,000 Nummers.

Voorwaarden van het Abonnement.

EERSTE KLASSE.

f 25. — in het Jaar.

TWEDE KLASSE.

In het Jaar..... f 16. — | Voor 3 Maanden. f 5. Voor 6 Maanden. f 9. — | „ 1 „ 2.

De Intekenaars kunnen 4 tot 12 Nummers, naar eendigheid des afstands, ter Leen ontvangen, en, des verzende, dagelijks tegen andere ruilen.

Ieder Intekenaar op 1 Jaar of 6 Maanden kan, voor geheel Bedrag van zijn Abonnement, MUZIKSTUKKEN, tot Catalogus-Prijs, in ons Magazijn als Pro uitzoeken.

Onder de Geabonneerden van de Iste Klasse zal bovendien nog eene opstaande PIANO van Mahoniehout, ter waarde van f 750. — als Extra-Premie worden verloot, de Winner in ons Magazijn kan uitzoeken.

Zoodat het Abonnement niets kost.

Men kan zich dagelijks abonneren bij alle Heer POST-DIRECTEUREN door het geheele Rijk; wien ook Prospectussen gratis te bekomen zijn. Prijs der Catalogussen van de Bibliotheek, 50 C.

Ons Magazijn is voortdurend voorzien van Oude Nieuwe Muziek en van eene rijke keus van Instrumenten. Concert-Vleugels (differente) f 1000 à 1500. Opstaande Piano's (houtsoorten) „ 450 à 600. Vierkante Piano's „ 300 à 400.

Voor deugzaamheid en bewerking wordt door ons jaren ingestaan.

Oude Piano's worden in ruiling aangenomen. Bij de betalingen wordt alle mogelijke faciliteit toegestaan.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.